

MŠA GLAGOLSKAJA

VĚČNÉ EVANGELIUM

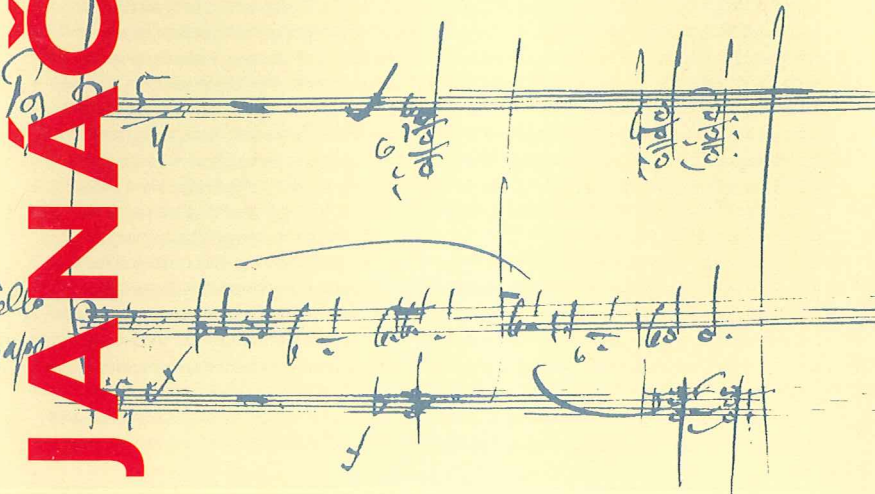
ARCO DIVA

Moderato

II

Gospodi pomiluj

JANÁČEK

The Eternal Gospel by **Leoš Janáček** (1854-1928) differs from the composer's other vocal works in that it is neither a setting of a religious text (as is his Glagolitic Mass) nor does it tell a story (as do the cantatas *Amarus* and the *Čerták* on the *Solán*). The legend by Jaroslav Vrchlický about the 12th century visionary Joachim of Fiore who preached his „eternal gospel“ of universal love was a symbolist work which did not at first strike a chord in Janáček's imagination. But by early 1914, with its tensions which were soon to lead to war, he came under the spell of its passionate message of the coming of a kingdom of love - an idea close to the heart of his life's work. His setting, culminating in the chorus' joyful cries of „alleluia“, follows on from *Amarus* (also inspired by Vrchlický) but already it shows Janáček in a new light - that of his late works such as the Glagolitic Mass and, surprisingly, his last and most deeply felt opera, *From the House of the Dead*.

In 1921, during his summer holiday at Hukvaldy, Janáček met the Archbishop of Olomouc, Dr. Leopold Prečan, staying at his country residence there. Janáček criticised the standard of church music at that time and the Archbishop suggested to him that he should write some sacred music of his own. Did memories of the 1869 St Cyril and Methodius millennium celebrations at Velehrad in southern Moravia come to Janáček's mind? - he had been a participant as a chorister of the Old Brno monastery. Or did he remember the performance of Beethoven's *Missa solemnis* which had left a deep impression as a challenge? Be that as it may, the Archbishop's suggestion led Janáček to take a serious look at the Old Slavonic liturgy whose text he obtained through his pupil, Josef Martínek. But it was not until five years later that he got down to setting it to music, writing the basic sketch in August 1926 at the spa of Luhačovice where in composing he found solace and where nature and God seemed to merge into an inspirational unity: the work was roughed out within the three weeks of his stay but back in Brno he thoroughly revised it, completing it shortly before Christmas. Even then all was not quite finished. As Paul Wingfield who has reconstructed the original version of the **Glagolitic Mass** tells us Janáček continued revising the work during the rehearsals for the first performance in Brno on December 5th 1927 under the conductor and composer Jaroslav Kvapil. Some of these late revisions were meant to simplify some of the intricacies of the score (the polyrhythms in the orchestral introduction, pitting 5/4 crotchets in the wind instruments against septuplets in the strings, which imbue the piece with a particular tension, or the time changes from 5/4 to 3/4 in the „*Gospody pomiluj!*“). But perhaps the most serious revision was made in the passages of the „*Veruju!*“, depicting the scene of the Crucifixion: in the original version the

text „Raspet ze za ny’ is dramatically broken up into bursts by the men’s chorus while the accompaniment of alternating strings, horns and organ is dominated by the sidedrum and by massive chords in the kettledrums, all painting a picture of horror and destruction. Another serious cut was made in the „Svet“ leaving out 14 chorus bars of „Osana vo vysnich“ in high register. If these changes were in part motivated by the performers’ inability to cope, then a return to the original version is in order. But Wingfield’s idea that the Intrada be played at the beginning remains controversial. Janáček put the Intrada (its title notwithstanding) at the end of the work in order to round off the organ solo. It is true that the Intrada was played twice at the Brno premiere - at the beginning and at the end. But we find not a single hint in any of the sources that would suggest that this corresponded to Janáček’s own intentions, since the scribbled direction in the full score for it to be played at the beginning and again at the end is in a thus far unidentified hand.

Only Janáček’s genius could succeed in combining one of the most traditional of musical forms with his own truly unconventional humanist philosophy. To that end he used bold means ranging from his idiomatic composition technique to the most vivid orchestration. The well-known organ Voluntary preceding the majestic final Intrada lifts the work to a vision of ecstatic ritual, stretching to the very dawn of humanity.

Eva Dřízgová is a soloist of the Moravian Silesia National Opera at Ostrava with many roles of the Czech, as well as world repertoire to her credit. She is also a noted concert performer and, apart from the Czech and the Slovak Republics, has sung in a number of European countries. In 1996 she appeared at The Prague Spring Festival and received the 1996 Thalia Prize for her portrayal of Mimi in La Boheme.

Hana Štolfová-Bandová graduated from the Bratislava Music Academy where she now teaches. She appears both in large-scale works and chambre music, including 20th century compositions, has sung at The Moravian Autumn Festival and The Prague Spring Festival and often appears with the Brno State Philharmonic Orchestra and the Brno Philharmonic Choir.

Vladimír Doležal was for many years a soloist with the Prague Madrigalists with whom he toured in Europe and in America. In 1981 at the behest of Václav Neumann he took up cantata and

oratorio engagements with the Czech Philharmonic and went on to become a soloist of the Prague National Theatre in 1988, performing many parts in the Czech, as well as world repertoire. He has recorded nearly 40 discs.

Jiří Sulženko studied at the Prague Conservatoire and was a member of the National Theatre Opera Orchestra. In 1985 he joined the State Opera at Olomouc as a soloist and three years later the Janáček Opera in Brno. From 1991 he has been a member of the National Theatre and a guest of the State Opera, both in Prague. He has appeared in many operatic roles in the Czech Republic, in Europe and overseas and has appeared in recordings on the Discover, Orfeo and Opera Nova labels.

The organist **Martin Jakubíček** studied at the Janáček Academy in Brno. His appearances include solo recitals, as well as concerts with choirs and with old music and folk ensembles. He has appeared on radio and television and has also participated in other recordings. He is choirmaster of the Lutheran Choir and organist of the Church of St Augustine in Brno.

The Czech Philharmonic Chorus of Brno was founded in 1990 and has become since the only professional concert chorus in Moravia. Since its foundation the chorus has been involved in extensive concert activities and has cooperated with numerous domestic and foreign orchestras, the State Philharmonic of Brno being the first among them. The chorus has appeared in South America and in most European countries and has become one of the most demanded Czech concert choruses. The group has been working with renowned domestic and foreign conductors (including Sir Charles Mackerras, Leopold Hager, Martin Haselboeck, Enoch zu Guttenberg, Zdeněk Mácal, Jiří Bělohávek and others), has been invited to perform at major national and international music festivals (recently: Europalia 1998, Brusel, Antwerpen, Maastricht), and has recently recorded a number of CD's (Sony, Koch International, Supraphon, Arco Diva, Panton).

The main focus of the repertoire is sacred music. The artistic director of the chorus is Petr Fiala, one of the leading Czech chorusmasters, a conductor and composer. The Czech Philharmonic Chorus of Brno performs big oratorio and cantata works but also compositions for a chamber choir of 24 – 32 singers.

The activities of the Czech Philharmonic Chorus of Brno have been supported by the City of

Brno, Ministry of Culture of the Czech Republic, Jihomoravská energetika, a.s., Československá obchodní banka, a.s. and Českomoravský cement, a. s.

Petr Fiala is a director of the Brno Philharmonic Choir and a noted composer. Apart from teaching he devotes himself to training choirs and to conducting. His interpretation of large-scale works and his feeling for inner contrasts in the music have gained him special renown, and the Brno Philharmonic Choir has under his training become one of the top European choirs.

Czech Symphony Orchestra of Brno is one the leading symphonic orchestra in the Czech Republic. Its history goes back to Leoš Janáček's efforts to found an independent concert orchestra in the Moravian capital, but it fell to Janáček's pupil Břetislav Bakala eventually to form a respected orchestra which could stand up to international competition from the start. The Brno State Philharmonic's subscription concerts and its appearances at The Moravian Autumn Festival have become a backbone of Brno's musical life, but the orchestra also makes several tours of Europe, America and Japan a year. The orchestra has over the years been conducted by such well-known personalities as František Jílek, Jiří Bělohlávek, Petr Vronský, Leoš Svárovský, Otakar Trhlík, Sir Charles Mackerras, Rafael Kubelík, Gennadi Rozhdestvensky, Serge Baudo, Gaetano Delogu and others. Its chief conductor since 1997 has been Aldo Ceccato. It has made many recordings for radio and television, as well as for such gramophone labels as Sony, Koch International, Bayer, Pickwick, Conifer, Supraphon, Arco Diva, Panton and others.

Leoš Svárovský studied at the Prague Music Academy under Václav Neumann. In 1985 he joined the National Theatre in Prague as Zdeněk Košler's assistant and in 1991 was invited by the Herbert von Karajan Foundation to assist Sir George Solti and Claudio Abbado at the Vienna Philharmonic. He became chief conductor of the Brno State Philharmonic and the Slovak Sinfonietta at Žilina. From 1997 he has been chief conductor of the Pardubice Chamber Philharmonic. He often works abroad and has toured with the Brno State Philharmonic, the Brno Philharmonic Choir and the Prague Symphony Orchestra in Europe and overseas. He has made many recordings for the Czech Radio and Television and for such gramophone labels as Supraphon, Panton, Arco Diva and others.

Mezi kantátovými díly **Leoše Janáčka** (1854–1928) zaujímá **Věčné evangelium** výlučně postavení: námět nevychází ani z náboženských textů jako je tomu u Glagolské mše, neobsahuje však ani dějový příběh jako *Amarus* či *Na Soláni Čarták*. Vrchlického legenda o středověkém vizionáři Joachimovi z Fiore, který koncem 12. století hlásal svoje Věčné evangelium všeobecné lásky, je typickým projevem básnickovy symbolické poetiky, která byla Janáčkově naturelu poněkud vzdálená. Počátkem roku 1914, kdy ve vzduchu viselo napětí jež zanedlouho propuklo ve válečný požár, však skladatele zřejmě zaujalo vášnivě poselství o příchodu říše lásky, která byla klíčovou ideou celého jeho života. Utopická Joachimova vize o tom, že říš věčné lásky přijde k nám, komentovaná sborem radostnými výkřiky *Aleluja*, tvoří hudební vrchol Janáčkovy čtyřdílné kantáty pro sólový tenor, soprán, smíšený sbor a orchestr. Navázal v ní na *Amara*, jenž vznikl též z inspirace Vrchlickým, vykazuje však již znaky Janáčkových pozdních děl, anticipujíc nejen Glagolskou mši, ale překvapivě i poslední Janáčkovu nejniternější operu *Z mrtvého domu*.

V létě roku 1921 se za svého prázdninového pobytu na Hukvaldech setkal Leoš Janáček s olomouckým arcibiskupem Dr. Leopoldem Prečanem, který zde v arcibiskupském letním sídle trávil chvíle odpočinku. Hovořili spolu o chrámové hudbě, jejíž úroveň Janáček kritizoval a arcibiskup ho vyzval, aby realizoval vlastní představu církevní hudby. Snad se Janáčkoví v tu chvíli vynořila vzpomínka na velehradské cyrilometodějské slavnosti v r. 1869, jichž se zúčastnil jako choralista starobrněnského kláštera, nebo si vybavil Beethovenovu *Missu solemnis*, která na něho po léta působila jako výzva k souboji. Podnět církevního hodnostáře zapůsobil: Janáček se začal zajímat o církevně slovanský liturgický text, který v krátké době získal prostřednictvím svého žáka pátera Josefa Martínka. Teprve o pět let později se odhodlal ke kompozici mše, jejíž základní rukopis vytvořil v srpnu 1926 v Luhačovicích, kde v práci nacházel kompenzaci k pocitu osamělosti a kde mu příroda vytvořila velkolepý chrám, pod jehož klenbou příroda a Bůh splynuli v jednotu Stvořitele: "A než večerů tři týdnů lázeňských uběhlo, bylo dílko hotovo", zlehčil Janáček o rok později v Lidových novinách tvůrčí proces vzniku ojedinělého díla. Nemluvil však docela pravdu. Proklamované tři týdny stačily pouze k hrubé skice, která pak prošla v Brně důkladnou revizí, takže o skutečném dokončení lze hovořit až těsně před vánocemi r. 1926. A ani tehdy ještě nebyl konec všem úpravám. Jak dokládá anglický badatel Paul Wingfield, autor rekonstrukce předpremiérové verze **Glagolské mše**, upravoval autor své dílo ještě v průběhu zkoušek před prvním provedením, které se uskutečnilo v Brně 5. prosince 1927 v nastudování dirigenta a skladatele Jaroslava Kvapila. Některé z těchto úprav byly zřejmě vedeny snahou usnadnit interpretaci technicky náročného a neobykle koncipovaného díla. Do této skupiny

patří polymetrické plochy orchestrálního Úvodu, kde Janáček předepsal v 5/4 dechovým nástrojům pět čtvrtových not současně se septolami smyčců, což vnáší na začátku skladby zvláštní napětí. Nepravdělný 5/4 takt, střídající se s taktem třídobým v *Gospodi pomiluj*, byl stejně jako v Úvodu před premiérovým provedením zjednodušen. Snad nejzávažnější zásah do původního tvaru učinil skladatel v závěru rozsáhlé instrumentální mezihry ve *Věruju*, která obsahově odpovídá scéně Kristova ukřižování: Text *Raspet* že za ny, který po mezihře následuje, je v autografu dramaticky roztrhán na jednotlivé výkřiky mužského sboru, v doprovodu střídajících se smyčců, bloků lesních rohů a varhan dominují tříhlasé akordy tympánů a malý bubínek, což vytváří obraz hrůzy a destrukce. Třetí markantní škrť provedl Janáček při zkouškách v části *Svet*, kde vypustil 14 taktů vysoko posazeného sborového partu (*Osana vo vyšních*). Jestliže k těmto změnám byl autor z části přinucen neschopností tehdejších interpretů dostát beze zbytku náročným požadavkům partitury, pak rehabilitace původního zápisu je na místě. Sporným však zůstává Wingfieldův požadavek zahájit skladbu *Intradou*, kterou Janáček navzdory názvu umístil až v závěru díla (č. VIII), aby po doznění vokální části mše (*Agneče božij*) vygradovala expresivní varhanní sólo. Intrada se při brněnské a pražské premiéře skutečně hrála dvakrát, na začátku i na konci skladby, v pramenech však nenacházíme jediného náznaku, že by to odpovídalo skladatelovu záměru, neboť pokyn, že Intrada má být hrána i na počátku skladby, zapsala do partitury cizí, dosud neidentifikovaná ruka.

Pouze Janáčkovu géniu se mohlo podařit naplnit nejtradičnější ze všech hudebních forem vskutku netradičním filozoficko humanistickým obsahem. K jeho realizaci použil nejdůležitějších prostředků, počínaje osobitou skladebnou technikou a konče nanejvýš průbojnou instrumentací. Pověstné varhanní sólo, předcházející vznosné závěrečné intrádě, exponuje dílo k extatické vizi rituálního obřadu, sahajícího až k prázkladům lidstva.

Eva Dřízgová je sólistkou Národního divadla moravskoslezského v Ostravě, patří k vyhledávaným pěvkyním operního i koncertního repertoáru. Ztvárnila mnoho operních postav českého i světového repertoáru, kromě České a Slovenské republiky zpívala v řadě zemí Evropy, v roce 1996 vystoupila na Pražském jaru, za postavu Mimi v *Bohémě* obdržela „Cenu Thálie 96“.

Hana Štolfová-Bandová absolvovala Vysokou školu múzických umění v Bratislavě, kde se věnuje pedagogické činnosti. Vystupuje ve velkých vokálně symfonických dílech, ale věnuje se i komorní literatuře včetně hudby XX. století. Vystupuje na festivalech Moravský podzim a Pražské jaro. Často spolupracuje se Státní filharmonií Brno a Českým filharmonickým sborem Brno.

Vladimír Doležal byl dlouholetým sólistou Pražských madrigalistů, s nimiž zpíval v Evropě i v Americe. Od roku 1981 začal na popud Václava Neumanna spolupracovat v kantátově oratorním repertoáru s Českou filharmonií. Od roku 1988 je i sólistou Národního divadla v Praze, kde nastudoval řadu rolí v českých i světových operních dílech. Jeho diskografie obsahuje téměř čtyřicet titulů.

Jiří Sulženko studoval na konzervatoři v Praze, působil i jako člen orchestru Národního divadla. Od roku 1985 byl angažován jako sólista Státní opery v Olomouci, od roku 1988 působil v Janáčkově opeře v Brně. Od roku 1991 působí jako sólista opery Národního divadla a je zároveň stálým hostem Státní opery v Praze. Ztvárnil řadu operních rolí v České republice, v Evropě i v zámoří. Natáčel pro firmy Discover, Orfeo, Opera Nova.

Varhaník **Martin Jakubiček** studoval na Janáčkově akademii múzických umění v Brně. Koncertuje jak sólově, tak ve spolupráci se sbory a skupinami staré a lidové hudby. Nahrává v rozhlase a televizi a dostal i příležitost podílet se na dalších nahrávkách, je regenschori luteránského sboru a chrámu sv. Augustina.

Český filharmonický sbor Brno vznikl v roce 1990 a je dnes jediným profesionálním koncertním sborem na Moravě. Vyvíjí bohatou koncertní činnost, spolupracuje s mnoha českými i zahraničními orchestry, především se Státní filharmonií Brno. Koncertoval v Jižní Americe a ve většině zemí Evropy a patří dnes k nejžádanějším českým sborům. Pravidelně spolupracuje s významnými zahraničními i českými dirigenty (Sir Charles Mackerras, Leopold Hager, Martin Haselboeck, Enoch zu Gutenberg, Zdeněk Mácal, Jiří Bělohlávek aj.). Sbor je zván na významné hudební festivaly (na podzim 1998 Europalia v Bruselu, Antverpách a Maastrichtu) a v poslední době natočil řadu kompaktních disků pro firmy Sony, Koch International, Supraphon, Arco Diva a Panton. Ve svém repertoáru se zaměřuje na interpretaci duchovní hudby.

Hudebním ředitelem sboru je Petr Fiala, přední český sbormistr, dirigent a skladatel. Český filharmonický sbor Brno se věnuje provozování nejen velkých oratorních a kantátových titulů, ale i skladeb v obsazení pro komorní sbor 24 – 32 zpěváků. Činnost Českého filharmonického sboru Brno podporuje Město Brno, Ministerstvo kultury ČR, Jihomoravská energetika, a.s., Československá obchodní banka, a.s. a Českomoravský cement, a. s.

Petr Fiala - ředitel Českého filharmonického sboru Brno - patří v oblasti kompozice a inter-

pretace k uznávaným osobnostem. Vedle pedagogické činnosti se intenzívně věnuje práci sbormistrovské a dirigentské. Vyniká smyslem pro stavbu velkých ploch a jejich vnitřní kontrastnost. Pod jeho vedením se Český filharmonický sbor Brno propracoval mezi špičková evropská tělesa.

Státní filharmonie Brno patří k předním českým symfonickým orchestrům, jehož začátky jsou spjaty s úsilím Leoše Janáčka o samostatné koncertní těleso. Vlastní vytvoření reprezentačního symfonického tělesa v Brně je však dílem Janáčkovy žáka a propagátora Břetislava Bakaly. Státní filharmonie Brno prokázala hned od svých počátků své kvality v mezinárodní konkurenci. Její abonentní cykly a účinkování na mezinárodním festivalu Moravský podzim jsou paterfí brněnského hudebního života, ale těleso každoročně vyjíždí několikrát na pódia v Evropě, v Americe a Japonsku. Profil orchestru formovaly výrazné domácí i mezinárodní osobnosti - František Jílek, Jiří Bělohlávek, Petr Vronský, Leoš Svárovský, Otakar Trhlík, Sir Charles Mackerras, Rafael Kubelík, Gennadij Rožděstvenskij, Serge Baudo, Gaetano Delogu aj.

Od roku 1997 je šéfdirigentem orchestru Aldo Ceccato. Orchester natočil množství snímků pro rozhlasové a televizní stanice i pro domácí a zahraniční gramofonové společnosti (Sony, Koch International, Bayer Records, Pickwick Records, Conifer Records, Supraphon, Arco Diva, Panton aj.)

Leoš Svárovský vystudoval na pražské Akademii múzických umění ve třídě Václava Neumanna. Od roku 1985 působil v Národním divadle u Zdeňka Košlera, v roce 1991 byl pozván nadací Herberta von Karajana, aby asistoval u Sira Georga Soltiho a Claudia Abbada s Vídeňskou filharmonií. Působil jako dirigent Pražské komorní opery, šéfdirigent Janáčkovy filharmonie Ostrava, šéfdirigentem Státní filharmonie Brno, Slovenské Sinfonietty Žilina. Od roku 1997 je šéfdirigentem Komorní filharmonie Pardubice.

Je častým hostem v zahraničí a často vyjíždí s našimi tělesy (Státní filharmonie Brno, Český filharmonický sbor Brno, Pražští symfonikové, Slovenská filharmonie aj.) na zájezdy po Evropě i do zámoří. V listopadu 1997 byl dirigentem projektu koncertního provedení opery A. Dvořáka Rusalka v holandském Utrechtu pro rozhlas Tros. V roce 1999 premiéroval v Číně s orchestry v Pekingu a Šanghaji VI. symfonii A. Dvořáka. Jeho diskografie zahrnuje kromě snímků pro rozhlas a televizi i řadu nahrávek pro Supraphon, Panton, Arco Diva a další společnosti.

Eva Dřizgová

Hana Štolfová-Bandová

Petr Fiala

Leoš Svárovský

Vladimír Doležal

Jiří Sulženko

Český filharmonický sbor Brno

Glagolská mše

Staroslověnský text upravil z přepisu Josefa Vajse Miloš Weingart, moderní úpravu provedl Dr Radoslav Večerka.

Gospodi pomiluj, Chrste pomiluj!
Pane smiluj se, Kriste smiluj se!

Slava vo vyšních Bogu
Sláva na výsostech Bohu

i na zemi mir člověkom blagovoľenija.
a na zemi pokoj lidem dobré vůle.

Chvalim Tě. Blagoslovľajem Tě.
Chválíme Tě, velebíme Tě.

Klaňajem Ti se.
Klaníme se Ti.

Slavoslovim Tě Bože.
Oslavujeme Tě, Bože.

Chvali vzdajem Tebě velikyę radi slavy tvojeę.
Díky veliké Ti vzdáváme pro slávu Tvou.

Bože, Otče vsemogyj,
Bože, Otče všemocný,

Gospodi Synu jedinorodnyj, Isuse Chrste!
Pane, Synu jednorozený, Ježíši Kriste!

Gospodi Bože Agneče Božij, Synu Oteč!
Pane Bože, Beránku boží. Synu Otců!

Vzemľej grěchy mira. Pomiluj nas.
Ty, která bereš na sebe hřichy světa. Smiluj se nad námi!

Primi moľenija naša. Pomiluj nas.
Přijmi modlitby naše! Smiluj se nad námi!

Sědeј o desnuju Otca! Pomiluj nas!
Sedíš po pravici Otce! Smiluj se nad námi!

Jako Ty jedin svět. Ty jedin Gospod.
Jakož Ty jsi jediný svatý. Ty jsi jediný Pán.

Ty jedin vyšňij, Isuse Chrste.
Ty jsi jediný svrchovaný, Ježíši Kriste.

Vo slavě Boga Otca.
V slávě Boha Otce.

Ty jedin vyšňij!
Ty jsi jediný svrchovaný!

So svetym Duchom, vo slavě Otca.
So svatým Duchem, v slávě Boha Otce.

Amin, amin.
Amen, amen.

Věřuju v jedinogo Boga,
Věřím v jednoho Boha,

Otca vsemoguštago, tvorca nebu i zemi,
Otce všemohoucího, tvůrce nebe i země,

vidimym všem i nevidimym.
věcí viditelných všem i neviditelných

Amin, amin
Amen, amen.

Věřuju! I v jedinogo Gospoda Isusa Chrsta,
Věřím! V jednoho Pana Ježíše Krista,

Syna Božija jedinorodnago.
Syna božího jedinorozeného.

I ot otca roždenago přežde všech věk.
Z Otce zrozeného před věky.

Boga ot Boga,
Boha z Boha,

svět ot světa, Boga istinna,
světlo ze světla Boha pravého,

ot Boga istinnago, roždena, ne stvořena,
z Boha pravého, zrozeného, ne stvořeného,

jedinosuštna Otcu, jimže vsja byše.
jedné podstaty s Otcem skrze něhož všechno jest.

lže nas radi člověk i radi našeho spasenija.
Jenž kvůli nám lidem a kvůli našemu spasení

Snide s nebes
sestoupil s nebes.

i voplti se ot Ducha světa iz Marijě děvy.
A vtělil se z Ducha svatého do Marie Panny.

Věřuju!
Věřím!

Raspet že zany, mučen i pogreben byst.
Ukřižován za nás, mučen a pohřben byl.

I voskrse v tretij den po Pisaniju
Třetího dne vstal z mrtvých jak psáno

I vzide na nebo
vstoupil na nebesa,

Sědit o desnuju Otca.
sedí na pravici Otce.

I paky imat priti sudit živym mrtvym so slavoju;
a opět má přijít se slávou soudit živé i mrtvé;

jegože cěsarstviju nebudet konca.
jehož vláďě nebude konce.

Věřuju! I v Ducha světago Gospoda i živo-
totvorěštago.
Věřím! I v Ducha svatého, Pana a životadárce,

Ot Otca i Syna ischodeštago
vycházejícího z Otce i Syna.

S Otcem že i Synom kupno,
S Otcem i Synem je zároveň

poklaňajema i soslavima.
uctíván i oslavován.

Iže glagolal jest Proroky.
Jenž mluvil skrze proroky.

I v jedinu světuju, katoličesku i apostolsku crkov.
I v jedinou svatou, obecnou a apoštolskou církev.

Ispovědaju jedino krštenije
Vyznávám jeden křest

v otpuštenije grěchov.
na odpuštění hříchů.

I čaju voskrsenija mrtvych
A očekávám vzkříšení mrtvých

I života buduštago věka.
a život budoucího věku.

Amin, amin.
Amen, amen.

Svět! Gospod, Bog Sabaoth.
Svatý! Hospodin, Bůh zástupů.

Plna sut nebo, zemľa slavy tvojeje!
Plná jsou nebesa i země slávy Tvé!

Blagosloven grědyj vo imě Gospodně.
Blahoslavený, jenž přichází ve jménu Hospodina.

Osanna vo vyšních!
Hosana na výsostech!

Agneče Božij, pomiluj nas!
Beránku boží, smiluj se nad námi!

Agneče Božij, vzeďmej grěchy mira!
Beránku boží, který snímáš hřichy světa!

Pomiluj nas!
Smiluj se nad námi!

Věčné evangelium

Jaroslav Vrchlický - Leoš Janáček

- i. Nuž stane se, co v zjevení je psáno!
Co nejdřív svitne lidstvu velké ráno.

- II. Kdo vidí anděla, jak letí mračny?
Půl hvězdami je kryt host nadoblačný.
Zas anděl nad bezednou letí strží
a věčné evangelium on drží,
by ohlásil je přes hory i vodu
v dav řečí všechněch pronárodů.
Svět v marnosti a krve tone brodu
a spí, a spí, a v neřestech se válí.
Je těžká mitra papežů
i králi vínek i učenci kniha.
O půlnoci můj zrak se k nebi zdvíhá.
Hle, knihy spona v oblacích se míhá.
Zde blízko k nebi mám a tož vše vidím!
Zde na skalnatém břehu v Kalabrii,
kde vlci v slujích s větry o závod vyjí,
zde blízko k nebi mám a tož vše vidím.
Já se slovy apoštola řídím.
Teď vidím vše jako v zrcadle!
Však novou mízou mládné listí zvadlé.

- III. Ó slyšte, jejichž srdce mdlé a zvadlé!
Říš Ducha přijde jediná a třetí,
kdy bohatství a statky vše a zlato,
šperk, jmění, bude jenom bláto.
Kdy chudý statkem boháč bude duchem,
a svět se zjaří věčné vesny ruchem!
On mluví ve větru, on mluví v hromu,

já vím, že pravdu dít, neb na Sodomu,
na Řím se dívám z jedné strany,
na Byzanc, na Gomorhu rozhněvaný
pak z druhé strany, jich vážím blud a vinu
a nedívám se, proč leží svět v stínu!
Říš Otce byla hvězd sladkých plání,
říš Syna bylo luny usmívání,
říš Ducha bude slunce nehynoucí.
Aleluja!
Ty říše přešly obě, třetí vstává,
Aleluja!
Již na východě dní se její sláva.
Říš byla zákonů, bázňe a strážně,
říš byla milosti, kázně a víry,
říš lásky přijde k vám, říš věčné lásky.
Jen svatyně jste byly v předsíni,
teď po růžích vejdete už sami.
Aleluja!
Teď v svatostánek vejdete už sami!
Aleluja!
Říš lásky, říš věčné lásky přijde k nám!
Dřív byla bible, potom apoštolů
zvěst blahá rozlila se na svět září.
Teď věčné evangelium plá v jase.
Teď začne pravá volnost lidských duší,
jež každé pouto v prach zkruší.
Tu řiši Ducha vidění mé tuší!
Říš lásky přijde k nám, říš věčné lásky!
Jí klestím cestu výmluvnosti jezem,
František bude jejím veleknězem!
Kristus jen se sklonil ku člověku,
však František se sklonil ku zvířeti
a hmotu pojal lásky ve objetí.

Aleluja!

On proto středem říše třetí.

Aleluja!

Říš lásky přijde k nám, říš věčné lásky!

- IV. To všechno děl mi anděl v noci tmavé,
když na růženci dořikal jsem "Ave"
Obrátil zrak s výšín Kalabrie
v tmu světa, který v nepravostech hnije,
na jedné, římské vlčice jhem spjatý,
na druhé straně štván byzantskými katy.
Já, z Fiore Jachim věštím věk ten zlatý.
Říš lásky, říš věčné lásky přijde k nám!

Eternal Gospel

/Anglický text Věčného evangelia, přel. Malcolm Rayment

/SNKLHU 1959/ I

- I. Now it shall be as foretold in Revelation.
The brightest day for all mankind is dawning.
- II. Who can see the angel flying through clouds?
This Spirit from above, he's hidden by stars.
The angel flies over the bottom less depths,
Holding the Eternal Gospel in his hand.
He will proclaim it over seas and mountains
In every language known to mankind.
The world's drowning in a flood of vanity and blood.
Sleeps, sleeps and sprawls in iniquity.
The poet's wreath, the scholars book,
The king's crown are heavy. Also the

priest's mitre.

At midnight my gaze rises, rises to Heaven.
I see the book's clasp flashing in the clouds.
Here, near Heaven am I, and I can see it;
Here on the rocky slopes of Calabria
Where, as in contest 'gainst the wind, wolves
are howling,
Here near Heaven am I, and I can see it.
I follow the words of Apostle.
Here one sees all things as in a mirror.
Leaves that had withered are revived with new
sap.

- III. Hark now! Oh, hark all you with chilled and
faint hearts.
Now comes the glorious Empire of the Spirit
The Third Empire when property and riches,
Gold, jewels, all shall be as mere mud.
The man with nothing shall be rich in spirit,
The world shall rejoice in spring eternal.
His voice is in the wind; He speaks in the
thunder,
I know he speaks the truth, for I look on
Sodom
And Rome on one side;
From here I see, too, Byzantium
With Gomorrah caught up in wrath;
On all sides there's guilt.
I have weighed them in the balance
And I see why world lies in a shadow.
The Empire of the Father is past a wealth of
bright stars.

*The Son's Empire is past a smiling of the moon.
The Empire of the Spirit shall be the undying
sun.*

Allelujah.

*The first two Empires have passed; now the
third comes;*

Allelujah.

Its glory in the East is already shining.

One Empire was the fear of the written law;

One Empire was faith, virtue and grace

Now Love's Empire comes, Love's Eternal

Empire.

You have but waited in the Temple's forecourt;

*The time to enter, bedecked with flowers, has
come.*

Allelujah.

Now yourselves may go into the Temple.

Allelujah.

Love's Empire, Love's Eternal Empire.

First came the Bible.

It was then that Apostles, message

Began to spread round the world.

Now the Eternal Gospel shines forth in gladness,

Now begins freedom for human souls.

A freedom triumphant which breaks all bonds.

I can see now the Empire of the Spirit.

Love's Empire, Love's Eternal Empire.

By its eloquence shall its way be forged ahead.

Francis shall be the High Priest if this Empire!

Christ was dedicated to mankind,

*But Francis to the birds and the beasts of the
forest;*

He even received matter in his embrace.

Allelujah.

He shall be the rock of the Third great Empire

Allelujah.

Love's Empire, Love's Eternal Empire.

- IV *All this the angel told me in the dark night
When I said with my rosary my Aves;
And I looked from the heights of Calabria
At the darkness and iniquity of the world.
On one side it is yoked to the Roman wolf;
Incited by hangmen of Byzantium on the other.
I, Fiore Jachim proclaim the Golden age!
Love's Empire, Love's Eternal Empire.*

Český filharmonický sbor Brno / Czech Philharmonic Chorus Brno
Sbormistr / Chorusmaster Petr Fiala

soprán		alt		tenor		bas	
<i>Surname</i>	<i>Name</i>	<i>Surname</i>	<i>Name</i>	<i>Surname</i>	<i>Name</i>	<i>Surname</i>	<i>Name</i>
1	Brabcová Lenka	1	Antonová Jitka	1	Badura Tomáš	1	Blaha Zdeněk
2	Burešová Petra	2	Baranová Kareřina	2	Běluša Jiří	2	Cenek Václav
3	Hamerníková Petra	3	Binová Jitka	3	Čupr Martin	3	Černý Pavel
4	Havlátová Marie	4	Čermáková Markéta	4	Dittmann Tomáš	4	Čupr Pavel
5	Kalábová Gabriela	5	Čičmancová Martina	5	Doležal Stanislav	5	Drápal Pavel
6	Kozlová Kateřina	6	Deutschová Zdena	6	Fajkus Jiří	6	Heger Jaromír
7	Lazárková Romana	7	Doležalová Lenka	7	Josífek Pavel	7	Kadlík Ladislav
8	Lažová Petra	8	Fialová Ludmila	8	Juliček Petr	8	Korbička Jaroslav
9	Lízalová Petra	9	Hedjiová Jitka	9	Julínek Jaroslav	9	Krejčí Tomáš
10	Marečková Markéta	10	Janičková Jarmila	10	Kopecký Petr	10	Kyas Ondřej
11	Melicharová Věra	11	Janošková Romana	11	Pažourek Tomáš	11	Moravec Viktor
12	Pávková Romana	12	Kambourová Pavlína	12	Resler Jiří	12	Motyčka Vít
13	Pisáříková Hana	13	Koppová Milena	13	Souček Pavel	13	Ocetek Jan
14	Šplouchalová Monika	14	Kozubíková Adriana	14	Šenkyřík Antonín	14	Procházká Aleš
15	Tománková Michaela	15	Macháčková Michaela	15	Šudák František	15	Strejček Ondřej
16	Vodičková Helena	16	Nejzchlebová Ylona	16	Uher Stanislav	16	Suchošel Tomáš
17	Zachovalá Jana	17	Nešutová Jana	17	Vacek Alexandr	17	Šiler Ivo
18	Zemanová Arnoštka	18	Sedláčková Anna	18	Voldřich Milan	18	Štancl Jiří
19	Zemanová Lenka	19	Votápková Stanislava	19	Votava Jaromír	19	Šujan Martin
20	Žáková Markéta	20	Zbořilová Pavla	20	Zbruš František	20	Šujan Vít
		21	Zuziaková Miriam			21	Trnka Dušan

Sleeve note Dr. Alena Němcová
 Translation: Karel Janovický
 Design: MAPPA

5. - 6. I. 1999 Brno - studio Stadion/ kostel sv. Augustina
 nahrávka byla realizována s mikrofony Neumann, M 149-Tube
 laskavě zapůjčenými firmou PANTER s.r.o., Praha

FILHARMONICKÝ SPOLEK
„BESEDA BRNĚNSKÁ“

Dvorana výstavního pavilonu na Stadiu v Brně.
V pondělí dne 5. prosince 1927 o 20. hodině.

IV. řádný koncert:

JAROSLAV KRÍČKA:

„POKUŠENÍ NA POUŠTI“, op. 34.

Kantáta pro sóla, smíš. sbor, orchestr, varhany. (Po prvé v Brně.)

Dr. LEOŠ JANÁČEK:

MISSA GLAGOLSKAJA.

Pro sóla, smíšený sbor, orchestr a varhany. (Prvé provedení.)

DIRIGENT PROF. JAROSLAV KVAPIL.

Sóla:

ALEX. ČVANOVÁ a MARIE HLOUŠKOVÁ,
sólistky Národního divadla v Brně,

STANISLAV TAUBER a LAD. NĚMEČEK, koncertní pěvci.

Varhany: prof. BOH. HOLUB.

ORCHESTR NÁRODNÍHO DIVADLA V BRNĚ.

SMÍŠENÝ SBOR SPOLKOVÝ.

III. řádný koncert odložen na pondělí 9. ledna 1928.
(Ve dvoraně na Stadiu.)

„PÍSNĚ S ORCHESTREM“.

Novák. - Foerster. - Jirák. - Zitek. - Orch. Nár. divadla. - Kupon č. III.

VI. abon. komorní koncert bude ve středu 14. prosince 1927.
(Besední dům.)

ČESKÉ KVARTETO.

V. Novák, op. 22 (Slovácký). D. Milhaud C-dur. Beethoven, op. 95.

OTHER TITLES: www.arcodiva.cz

UP 0002-2

UP 0036-2

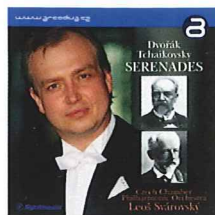
UP 0041-2

UP 0018-2

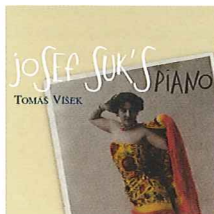
UP 0030-2

UP 0031-2

UP 0033-2

UP 0025-2

UP 0042-2

Distributed by **Classic**
Music Distribution

Biskupcova 26, 130 00 Praha 3, Czech Republic
tel./fax: 420-2-71773405, E-mail: classic@telecom.cz

STEREO
UP 0011-2 231
Total Time 62:23
DDD
ARCO DIVA
Balbínova 14, Praha 2
arcodiva@arcodiva.cz
www.arcodiva.cz

Recorded, edited and
master provided by

STUDIOS
+ 420 283 872 305

LEOŠ JANÁČEK (1854 – 1928)

Mša Glagolskaja / Glagolitic Mass

Věčné evangelium / The Eternal Gospel

Glagolitic Mass / Mša glagolskaja

for Soloists, Chorus,
Orchestra and Organ after
an Old Slavonic text

1	I. Introduction	2:58
2	II. Gospodí pomiluj	3:13
3	III. Slava	6:53
4	IV. Věřuju	12:11
5	V. Svet	6:09
6	VI. Agneče Božij	4:52

7 VII. Postludium (Organ solo) 3:00

8 VIII. Intrada 1:49

The Eternal Gospel / Věčné evangelium
Legend for Soloists,
Chorus and Orchestra **20:50**

9 I. Con moto (attacca) 3:22

10 II. Adagio (attacca) 6:09

11 III. Con moto 7:59

12 IV. Andante 3:21

Eva Dřizgová – soprano
Hana Štolfová-Bandová – contraalto
Vladimír Doležal – tenor
Jiří Sulženko – bass
Martin Jakubiček – organ

Pavel Wallinger – violin solo
Czech Philharmonic Chorus of Brno
Petr Fiala – chorus master
Czech Symphony Orchestra of Brno
Leoš Svárovský – conductor

Recording Director: Vladimír Koronhály
Sound Engineer: Václav Roubal
Sound assistant, editing: Karel Soukenik
Producer: Jana Černá
Recorded at the Stadion studio
and the Church of St. Augustin 5 - 6. I. 1999
© + © 1999 ARCO DIVA
MADE IN THE CZECH REPUBLIC

FOND LEOŠE JANÁČKA

**ČESKOMORAVSKÝ
CEMENT**

Georg Neumann GmbH | Berlin

8 594029 810112